

Szczyt G20 w Londynie: ostatnia szansa przed erozją geopolityczną

List otwarty do przywódców grupy G20

Szanowni Państwo,

Już za parę dni rozpocznie się szczyt grupy G20 w Londynie, lecz czy są Państwo świadomi, że pozostało mniej niż pół roku na niedopuszczenie do tego, by świat ugrzązł w kryzysie na przynajmniej dziesięć lat? Pociągnęłoby to za sobą szereg tragedii ludzkich i fermentu. W tym celu adresujemy do Państwa ten list LEAP/E2020, instytucji, która przewidziała ten kryzys już trzy lata temu. Chcemy pokrótce wyjaśnić jego przyczyny oraz sposoby ustrzeżenia się przed dalszymi jego konsekwencjami.

O ile większość z Państwa nastanie kryzysu zaczęła podejrzewać zaledwie rok temu lub później, LEAP/E2020 już w drugim wydaniu swego biuletynu „Global Europe Anticipation Bulletin” (GEAB nr 2) przewidział, że wkrótce nastanie „faza spustowa” (trigger phase) kryzysu o niespotykanej skali. Od tej pory LEAP/E2020 regularnie formułował dokładne prognozy rozwoju sytuacji kryzysowej, które właśnie zaczęły się sprawdzać. Z tego powodu czujemy się upoważnieni do skierowania niniejszego listu na Państwa ręce z nadzieją, że będziemy mogli wspomóc Państwo w wyborze środków.

Kryzys staje się coraz bardziej niebezpieczny. Niedawno, w 32. wydaniu Biuletynu, LEAP/E2020 opublikował odezwę do Państwa, przywódców grupy G20. Jeśli nie będą Państwo w stanie w trakcie szczytu G20 przyjąć szeregu zdecydowanych i innowacyjnych działań, skoncentrowanych na najważniejszych kwestiach oraz rozpocząć ich realizację już latem 2009 r., wtedy kryzys spowoduje już pod koniec bieżącego roku ogólną „erozję geopolityczną”, wpływając na gospodarkę międzynarodową oraz strukturę wewnętrzną dużych jednostek politycznych, takich jak USA, Rosja, Chiny i UE. Wówczas nie będzie już możliwości wpłynięcia na los sześciu miliardów mieszkańców Ziemi.

Nasz wybór: kryzys trwający 3-5 lat czy może zapaść na kilka dziesięcioleci?

Dotychczas odczuliśmy na własnej skórze jedynie objawy oraz wtórne efekty kryzysu, gdyż nic nas niestety nie przygotowało na recesję o tak dużej skali. Wydawać by się mogło, że dodanie oleju do globalnego silnika byłoby działaniem wystarczającym, lecz brakowało świadomości, że sam silnik uległ beznadziejnej awarii. Należy stworzyć nowy silnik, a czas ucieka, gdyż kondycja gospodarki międzynarodowej co miesiąc ulega pogorszeniu.

Tak znaczący kryzys zmusza nas do gruntownych zmian. Jedyny wybór istnieje pomiędzy podjęciem szeregu radykalnych zmian, co znacznie skróci czas trwania kryzysu oraz zmniejszy jego skutki, lub też próbą zachowania w jak największym stopniu obecnego systemu, co wydłuży czas trwania kryzysu ze wszystkimi jego następstwami. Podczas swojego szczytu w Londynie 2 kwietnia 2009 r. będą mogli Państwo zatem wybrać drogę rozwiązania kryzysu na przełomie 3-5 lat w sposób zorganizowany lub też zepchnąć świat w dekadę postępującej zapaści.

Pozwoliliśmy sobie przygotować dla Państwa trzy rekomendacje, które w naszym odczuciu mają charakter strategiczny, gdyż - zgodnie z LEAP/E2020 - jeśli nie będą zrealizowane do lata 2009 r., erozja geopolityczna niechybnie nastąpią już najbliższej zimy.

Trzy główne rekomendacje LEAP natury strategicznej

1. Stworzenie nowej rezerwowej waluty międzynarodowej

Po pierwsze, należy po prostu zreformować międzynarodowy system monetarny odziedziczony po II wojnie światowej i stworzyć nową walutę rezerwową. Waluta i gospodarka USA już nie są w stanie utrzymać obecnego porządku gospodarczego, finansowego i walutowego. Dopóki ten problem nie zostanie rozwiązany, kryzys będzie się pogłębiać. Leży on u podstaw dzisiejszej recesji: derywatów, banków, cen na rynku energetycznym oraz konsekwencji kryzysu, czyli masowego bezrobocia oraz pogarszającego się standardu życia. Jest zatem

niezmiernie ważne, aby ta kwestia stanowiła temat przewodni szczytu G20 w Londynie oraz by zapadły tam pierwsze decyzje w kierunku rozwiązania tego problemu. Należy zaznaczyć, że rozwiązanie już jest znane: stworzenie międzynarodowej waluty rezerwowej (która może otrzymać nazwę „Global”), w oparciu o koszyk walut największych gospodarek świata, tj. dolara USA, euro, jena japońskiego, juana chińskiego, khaleeji (wspólna waluta państw arabskich, eksportujących ropę naftową), rubla rosyjskiego, reala. Opiekę nad tą walutą powinien sprawować „Międzynarodowy Instytut Monetarny”, którego skład zarządu odzwierciedlałby wagę poszczególnych gospodarek. Plan konkretnych działań powinien zostać przygotowany przez MFW oraz poszczególne banki centralne do czerwca 2009 r., a jego realizacja powinna rozpocząć się już w styczniu 2010 r. Jest to jedyny sposób odzyskania kontroli nad toczącymi się wydarzeniami oraz instytucjonalizacji wspólnego zarządzania gospodarką światową w oparciu o wspólną walutę.

Zgodnie z opinią LEAP/E2020, jeśli nie zostanie wprowadzona ww. alternatywa wobec obecnego systemu, wówczas stworzy się zielone światło dla nieskoordynowanych działań poszczególnych państw, a obecny system gospodarczy nie uchroni się do końca tego lata.

W razie gdy niektóre państwa G20 byłyby zdania, że lepszą alternatywę stanowi utrzymanie dotychczasowych przywilejów („status quo”), wówczas powinny one wziąć pod uwagę, iż poprzez bierną postawę mogą utracić dzisiejszą zdolność do wpłynięcia na przyszły kształt globalnego systemu monetarnego.

2. Wprowadzenie nadzoru bankowego - możliwie w jak najkrótszym czasie

Drugie rozwiązanie poddane było licznym debatom jeszcze przed szczytem G20, zatem jego adaptacja nie powinna przysparzać trudności. Polega ono na stworzeniu do końca bieżącego roku instytucji nadzoru bankowego o skali globalnej, likwidującego „czarne dziury” bieżącego systemu. Eksperti proponowali szereg różnych opcji. Zalecamy zatem jak najszybszą nacjonalizację instytucji finansowych. Jest to jedyny sposób na zapobieżenie nowej fali masowego zadłużenia się z ich strony (co się przyczyniło do obecnego kryzysu) oraz na przywrócenie wiarygodności instytucji międzynarodowych w oczach społeczeństwa.

3. Gwarancja dostępu MFW do systemów finansowych USA, Wlk. Brytanii i Szwajcarii

Jest to sprawa delikatna z politycznego punktu widzenia, lecz kluczowa. Międzynarodowy Fundusz Walutowy powinien do lipca 2009 r. przedstawić grupie G20 niezależną ocenę trzech krajowych systemów finansowych: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Szwajcarii. Nie jest możliwe wskazanie konkretnych działań w kierunku walki z recesją, dopóki nie zostanie zbadana szkoda wywołana przez kryzys, jaki nawiedził trzy filary globalnego systemu finansowego. Pora na zmianę stosunku do państw, znajdujących się u podstaw obecnego chaosu gospodarczego!

Sporządzenie sprawozdania

Pozwolimy sobie przypomnieć Państwu, iż Państwa zadaniem jest odbudowa zaufania 6 miliardów ludzi oraz milionów organizacji publicznych i prywatnych. Dlatego też ważną rzeczą jest sporządzenie krótkiego sprawozdania (max. 2 strony), w którym przedstawione będą najważniejsze 3-4 idee kluczowe, zrozumiałe również dla laików. W przeciwnym razie Państwa działania nie dotrą do zwykłych ludzi, ich nieufność wobec Państwa działań będzie rosła, a sam kryzys pogłębiać.

Jeśli niniejszy list otwarty unaocznili Państwu, że odpowiadają Państwo przed Historią w zależności od powodzenia lub porażki najbliższego szczytu, wówczas spełnił on swoją rolę. Naszym zdaniem obywatele będą czekać dłużej niż rok na konkretne wyniki.

Franck Biancheri
Dyrektor badań LEAP/E2020
Prezes Newropeans